

**Sammanfattning från Byggmaterialhandlarna, "Uppdrag att utveckla arbetet med en Cirkulär Ekonomi"**

<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2022/02/uppdrag-att-utveckla-arbetet-med-omställningen-till-en-cirkular-ekonomi-i-byggsektorn/>

1. Cirkulär ekonomi är ett begrepp som innefattar många områden, vilket också avspeglar sig i regeringsuppdraget som är omfattande. Genom uppdraget vill regeringen ge byggsektorn en skjuts i rätt riktning. Vi tror därför att vi måste avgränsa oss, åtminstone i början av uppdraget, till några områden där störst nytta kan göras. Därför ber vi dig fundera över vad du anser är kärnfrågan för att få byggsektorn att börja tänka och agera cirkulärt? Välj en eller max två saker/områden. Beskriv varför du anser att detta kommer att leda till vidare utveckling i byggsektorn.

**a) Gränsvärden på CO<sub>2</sub> i Klimatdeklarationslagen**

Tidigt införda gränsvärden på CO<sub>2</sub>-utsläpp (EPD:er) och hög rabatt för återbruk. Skulle ge bra skjuts.

**b) Avfall och återbruk.**

- Avfallet från byggsektorn är 35% av allt avfall. Av detta finns mycket spill, till exempel isolering som man kapat för att passa en vägg. Det avfallet hamnar på deponi hos avfallsleverantören.
  - Byggmaterialhandeln skulle i större omfattning kunna driva frågan om cirkularitet kopplat till att avfallet går tillbaka till fabrik och blir nya produkter i stället för att hamna på deponi genom att hitta processer för att ta tillbaka byggvaror som sålts till byggen där de blivit över.
  - Parallellt med detta kan byggmaterialhandeln som bransch gemensamt ställa större krav på inblandning av gammal råvara i nya produkter, något som vi ser skulle komma att skapa ett behov av att ta tillbaka produkter till fabrik och få in dem i det cirkulära systemet i stället för att de blir avfall.
  - Det kan ge en effekt att ha ett maxtal för avfall per BTA parallellt med ett minimikrav för återvunnet innehåll i byggprodukter.
2. **Vad ser du som centrala möjligheter och hinder för att få till stånd ökat återbruk och återvinning av byggnadsverk, byggnadsdelar och byggmaterial?**

**Hinder**

- *Risk för tung administration* vilket kräver resurser som de flesta inte har. Det måste vara enkelt och inte kräva resurser som vi inte har.
- *Synkronisering*  
Ge branschen hjälpmedel så att vi inte behöver jobba med samma frågor allihop. Det är svårt att börja med återbruk och finns en stor osäkerhet hur vi ska hantera frågorna. Vad som är tillåtet och inte, vad som räknas som avfall och återbruk (och därmed vilken lagstiftning som gäller). Detta borde kunna skapas lägre trösklar för återbruk, det är enkelt att sälja kläder second hand du ser vad du får. Men när det gäller byggmaterial finns det CE-märkningar klasser och garantier som är svårare att hantera.
- *Lagstiftning och standarder*  
Det finns en del lagar och regler som kan ses över. Verksamheten hamnar helt plötsligt under andra lagar, regler och där det kräver tillstånd vi inte har idag. Även delen som handlar om garantifrågor för produkter och kan hamna inom ramen för lagstiftning och kan behöva redas ut vad som gäller när det kommer till ansvarsfrågor och hur man bedömer garantier på återbrukade produkter och liknande.  
Standarder för återbrukade produkter samma sak, vad gäller för just återbruk jämfört med nya produkter.
- *Byggmaterialhandeln är en plats för nya produkter*  
Kort sagt är bygghandeln en plats för ”nya” produkter vilket är något man behöver ta med när det kommer till hela logistiktänket. Det är stora produkter och tunga, resursintensiva material som kräver stor plats både fysiskt och hur man planerar flödet.  
Det är en möjlighet att det ska in flera aktörer som kompletterar byggmaterialhandelns roll här i framtiden, till exempel aktörer som helt inriktar sig mot cirkulerat material på olika sätt (bearbetning, hantering, insamling o.s.v.).

## Möjligheter

- Byggmaterialhandeln finns representerade över hela landet och har därmed stor täckning geografiskt och en bra möjlighet att samordna logistiken kring ökat återbruk för branschen.  
Frågorna relaterat till detta behöver kunna koordineras utan vinster/förluster för bästa möjliga effektivitet.

**3. Har du förslag på morötter och piskor för cirkulär ekonomi i byggsektorn?**

**Morot**

- Lagstiftning!
- Utbildning!
- EPD:er som är bättre och fler och mer lättillgängliga som handeln kan både använda själva och vidareförmedla information om, framför allt för produkter som innehåller mycket återbrukat material

**Piska**

- Tydligare och fler krav i upphandlingar gällande återbrukat material till exempel ett minimikrav på en viss mängd/andel återbrukat material
- Max antal kilo avfall från en viss verksamhet, till exempel max 250 kg/BTA för ett projekt

**4. Har du förslag på hur vi kommer till rätta med dem som inte vill, kan, förstår, eller gör fel?**

- Lagstiftning
- Utbildning
- Central samordning så att det inte finns kryphål att göra på massa andra sätt än enligt lagstiftning och de riktlinjer som branschen kommit överens om

**5. Har din organisation underlag eller uppgifter som kan vara till nytta för Boverket i arbetet med detta uppdrag? Har du något annat medskick du vill göra till oss i arbetet med uppdraget?**

- Det finns exempel från byggmaterialhandeln där kedjorna arbetar med test av retursystem i interna flöden, till exempel pallar, emballage och annat material.
- Det finns logistiktester med inhämtning av gods vid leverans av nytt gods med bilar som går ut från centrallager eller hubar och samtidigt hämtar in gods i retur när bilen ändå går. Sådant kan vara något som går att utveckla i framtiden också.
- Retursystem byggpall är ett välfungerande system idag som kan fungera som inspiration.

//Monica Björk